

Valitus, jonka Lundbeck A/S ja Lundbeck Ltd ovat tehneet 18.11.2016 unionin yleisen tuomioistuimen (yhdeksäs jaosto) asiassa T-472/13, Lundbeck v. komissio, 8.9.2016 antamasta tuomiosta

(Asia C-591/16 P)

(2017/C 030/30)

Oikeudenkäyntikieli: englanti

Asianosaiset

Valittajat: H. Lundbeck A/S ja Lundbeck Ltd (edustajat: R. Subiotto, QC, ja T. Kuhn, Rechtsanwalt)

Muut osapuolet: Euroopan komissio ja Euroopan lääketieteellisten yhdistysten liitto (EFPIA)

Vaatimukset

Valittajat vaativat, että unionin tuomioistuin

- kumoaa tuomion kokonaan tai osittain
- kumoaa päätöksen siltä osin kuin sitä sovelletaan valittajiin tai vaihtoehtoisesti kumoaa valittajille päätöksessä määrätyn sakon taikka sitten huomattavasti alentaa valittajille päätöksessä määrättyä sakkoa
- velvoittaa komission korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut ja muut kulut tässä oikeudenkäynnissä sekä unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä oikeudenkäynnissä
- tarvittaessa palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta tämä tarkastelee sitä uudelleen unionin tuomioistuimen tuomion mukaisesti
- toteuttaa muut tarpeelliseksi katsomansa toimenpiteet.

Oikeudelliset perusteet ja pääasialliset perustelut

Valittajat väittävät ensimmäisessä valitusperusteessa, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen hyväksyessään komission päätelmän siitä, että sopimusten tarkoituksena oli rajoittaa kilpailua. Unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen todetessaan, että sopimuksen tarkoituksena on rajoittaa kilpailua, vaikka se kuuluukin Lundbeckin patenttien soveltamisalaan. Tällaista sopimusta ei voida sen luonteen vuoksi pitää vahingollisena kilpailulle, sillä se sisältää rajoituksia, jotka ovat verrattavissa sellaisiin rajoituksiin, jotka patentinhaltija olisi voinut saada sen patentit täytäntöön panevalla tuomioistuinratkaisulla. Pelkkä maksu ei voi muuttaa muutoin hyväksyttävää ja ongelmattomaa sopimusta, kuten soveltamisalaan kuuluvaa patenteja koskevaa sovintosopimusta, tarkoitukseen perustuvaksi kilpailunrajoitukseksi. Tämän seurauksena GUK:n Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevan sopimuksen, jonka unionin yleinen tuomioistuin totesi kuuluva Lundbeckin patenttien soveltamisalaan, ei olisi pitänyt todeta tarkoitukseen perustuvaksi kilpailunrajoitukseksi. Samaa päätelmää voidaan soveltaa viiteen muuhun sopimukseen, koska unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan niiden ylittävän Lundbeckin patenttien soveltamisalan.

Valittajat väittävät toisessa valitusperusteessa, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen jättäessään soveltamatta asianmukaista oikeudellista testiä sen arvioimiseksi, sisällikö kuudesta sopimuksesta viisi rajoituksia, jotka ylittivät Lundbeckin patenttien soveltamisalan. Unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt arvioida, kohtasivatko Lundbeckin ja kunkin Generics-yhtiön ajatukset SEUT 101 artiklassa tarkoitettulla tavalla siitä, että merkityksellisillä sopimuksilla, lukuun ottamatta GUK:n Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevaa sopimusta, asetettiin rajoituksia, jotka ylittivät Lundbeckin patenttien soveltamisalan. Tätä testiä soveltamalla päädytään väistämättä siihen oikeudelliseen päätelmään, että sopimukset kuuluivat Lundbeckin patenttien aineelliseen soveltamisalaan.

Valittajat väittävät kolmannessa valitusperusteessaan, että vaikka unionin yleisen tuomioistuimen oikeudellinen luonnehdinta, jonka mukaan kuudesta sopimuksesta viisi tai vähemmän jäi Lundbeckin patenttien soveltamisalan ulkopuolelle, oli asianmukainen, unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen todetessaan, että soveltamisalan ulkopuolelle jäävien sopimusten tarkoituksena oli rajoittaa kilpailua. Sopimukset eivät niiden taloudellisessa ja oikeudellisessa asiayhteydessä olleet luonteensa puolesta vahingollisia kilpailulle eikä niitä voida verrata markkinoiden jakamista koskeviin sopimuksiin, ja unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, sillä se ei arvioinut eri vaihtoehtoja.

Valittajat väittävät neljännessä valitusperusteessa, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, arvioi näyttöä ilmeisen virheellisesti ja esitti ristiriitaiset perustelut sen komission päätelmän hyväksymiselle, että Lundbeck ja Generics-yhtiöt olivat tosiasiallisia tai potentiaalisia kilpailijoita sopimusten ajankohtana siitä huolimatta, loukattiinko Generics-yhtiöiden tuotteilla Lundbeckin patentteja. Unionin yleinen tuomioistuin teki ensinnäkin oikeudellisen virheen, sillä se ei ottanut huomioon oikeudellisia esteitä, nimittäin Lundbeckin patentteja, joilla estettiin Generics-yhtiöiden markkinoille tulo patentteja loukkaavilla sitalopraamia sisältävillä tuotteilla. Unionin yleisen tuomioistuimen päätelmää, jonka mukaan Lundbeck oli epävarma patenttiansa pätevydestä, rasittaa toiseksi oikeudellinen virhe, näyttöä koskeva ilmeinen arviointivirhe ja ristiriitaiset perustelut. Unionin yleinen tuomioistuin teki kolmanneksi oikeudellisen virheen katsoessaan, etteivät todisteet, jotka olivat peräisin sopimusten tekemisen jälkeiseltä ajalta mutta jotka silti useissa tapauksissa edelsivät sopimusten voimassaolon päättymistä, voi olla ratkaisevia arvioitaessa, olivatko Generics-yhtiöt Lundbeckin potentiaalisia kilpailijoita. Nämä asiakirjat sisältävät tieteellistä näyttöä siitä, että Generics-yhtiöt tai niiden vaikuttavan farmaseuttisen aineen valmistajat loukkasivat Lundbeckin patentteja, eivät noudattaneet kansallisten tuomioistuinten määräyksiä, joilla myönnettiin ennakkokieltoja tai muita korvauksia Lundbeckin hyväksi sellaisia sitalopraamia sisältäviä tuotteita vastaan, jotka pohjautuivat sellaiseen vaikuttavaan farmaseuttiseen aineeseen, jota jotkin Generics-yhtiöt käyttivät, eivätkä Euroopan patenttinviraston toteamuksia kiteytystä koskevan Lundbeckin patentin pätevydestä kaikilta sellaisilta merkityksellisiltä osilta, joiden pätevyttä komissio epäili. Unionin yleinen tuomioistuin teki viimein oikeudellisen virheen eikä esittänyt perusteluja todetessaan, että kullakin Generics-yhtiöllä oli tosiasialliset ja konkreettiset mahdollisuudet päästä markkinoille, ilman että se arvioi asianmukaisesti, pystyivätkö ne tekemään niin sitalopraamilla, jolla ei loukata patentteja.

Valittajat väittävät viidennessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen pysyttäessään komission Lundbeckille määräämät sakot. Unionin yleinen tuomioistuin teki ensinnäkin oikeudellisen virheen soveltaessaan virheellisesti syyllisyyttä koskevia perusteita. Unionin yleinen tuomioistuin teki toiseksi oikeudellisen virheen hyväksyessään komission päätelmän siitä, ettei Lundbeck voinut olla tietämätön menettelynsä kilpailunvastaisesta luonteesta. Unionin yleinen tuomioistuin loukkasi kolmanneksi oikeusvarmuuden periaatetta ja taannehtivuuskiellon periaatetta hyväksyessään suuremman kuin symbolisen sakon määräämisen.

Valittajat väittävät kuudennessa valitusperusteessaan vaihtoehtoisesti, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen eikä esittänyt riittäviä perusteluita hyväksyessään komission laskelmat valittajille määrätystä sakoista. Myynnin arvo, johon sakot perustuvat, sisältävät Lundbeckin myynnin tietyissä ETA-jäsenvaltioissa, joihin Generics-yhtiöitä oli tosiasiallisesti estetty pääsemästä, koska niillä ei ollut myyntilupaa kuin vasta sopimusten voimassaolon päättymisen jälkeen tai koska Itävallan osalta Lundbeckin sitalopraamiyhdistelmän patentti oli edelleen voimassa huomattavan osan sopimuksen kestosta. Lisäksi tässä asiassa on perusteltua soveltaa alemmaa vakavuuden prosenttiosuutta etenkin, koska sopimukset eivät ole verrattavissa kartelleihin ja koska niiden tosiasiallisen maantieteellisen ulottuvuus oli paljon rajatumpi kuin niiden kirjaimellinen maantieteellinen ulottuvuus.

**Valitus, jonka Viktor Fedorovyč Janukovyč on tehnyt 23.11.2016 unionin yleisen tuomioistuimen
(laajennettu yhdeksäs jaosto) asiassa T-346/14, Janukovyč v. neuvosto, 15.9.2016 antamasta
tuomiosta**

(Asia C-598/16 P)

(2017/C 030/31)

Oikeudenkäyntikieli: englanti

Asianosaiset

Valittaja: Viktor Fedorovyč Janukovyč (edustaja: T. Beazley, QC)

Muut osapuolet: Euroopan unionin neuvosto, Euroopan komissio ja Puolan tasavalta

Vaatimukset

Valittaja vaatii, että unionin tuomioistuin

- kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen (laajennettu yhdeksäs jaosto) 15.9.2016 asiassa T-346/14 antaman tuomion valituksessa täsmennetyin osin eli tuomion tuomiolauseelman 2 ja 4 kohdan
- hyväksyy valittajan unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämän vaatimuksen jäljempänä täsmennetyin tavoin eli
 - kumoaa päätöksen 2014/119/YUTPmuuttamisesta 29.1.2015 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2015/143 (¹) (toinen muuttamispäätös)